

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Arheologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove geologije				
Šifra/kod	FIL ARH 190	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	4 (Arheologija i druga studijska grupa ECTS 2)
Ciklus studija	I	Semestar	1.	<u>NPP 2025/2026</u>	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	prof.dr. Mevlida Operta			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: mevlidaoperta@gmail.com	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime	Elma Abaspahić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 252 E-mail: elma.abaspahic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-222	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; Seminar: 0; Vježbe 1. Arheologija i druga studijska grupa: Predavanja: 2; Seminar: 0; Vježbe: 0.				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznanje studenata sa vrstama minerala i stijena, njihovom genezom, sastavom, te načinom pojavljivanja i podjelom. Pored toga cilj predmeta je da upozna studente sa procesima koji se dešavaju na zemljinoj površini i unutrašnjosti kao i sa geološkom prošlosti Zemlje i osnovnim pojmovima na geološkoj karti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznanje studenata sa građom i sastavom Zemlje i Zemljine kore, vrstama minerala i stijena, njihovom genezom, sastavom kao i sa načinom pojavljivanja i podjelom. Pored toga cilj predmeta je da upozna studente sa endodinamskim i egzodinamskim procesima, sa razvojem Zemlje i Zemljine kore kroz geološku istoriju i osnovnim pojmovima na geološkoj karti.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje				
Ishodi učenja	Znanje: Očekuje se da će student moći objasniti postanak, građu i sastav Zemlje, promjene na Zemljinoj površini i njenoj unutrašnjosti, genezu i svojstva stijena i minerala i litološke oznake. Vještine: Student će moći obraditi i demonstrirati osnovne strukture Zemljine kore				

	(slojeve, bore, rasjede i navlake) na geološkim kartama, označiti osnovne strukture Zemljine kore na grafičkim priložima, objasniti svojstva i sastav minerala i stijena. Kompetencije: Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom samostalnog naučno-istraživačkog procesa.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Postanak i konstitucija Zemlje
2.	Osobine minerala, njihova struktura i postanak
3.	Podjela minerala
4.	Procesi postanka magmatskih, sedimentnih i metamorfnih stijena
5.	Sastav, način pojavljivanja i sklop magmatskih stijena
6.	Klasifikacija magmatskih stijena
7.	Mineralni sastav i strukturno-teksturane karakteristike sedimentnih stijena i podjela sedimentnih stijena
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Mineralni sastav i sklop metamorfnih stijena i podjela metamorfnih stijena
10.	Načini fosilizacije i metode određivanje starosti stijene
11.	Vanjska dinamika Zemlje
12.	Unutrašnja dinamika Zemlje
13.	Osnovne tektonske strukture litosfere i geotektonske teorije
14.	Promjene koje su se dešavale u toku geološke istorije Zemlje
15.	Vrste geoloških karata, geološki stubovi i profili
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja su teorijska i praktična zasnovana na makroskopskoj determinaciji minerala i stijena, obradi osnovnih struktura Zemljine kore (slojeva, bora, rasjeda i navlaka) i geohronološkim jedinicama na geološkim kartama različite razmjere i namjene.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																								
	<table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Angažman na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>2</td><td>Pohađanje nastave</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završna provjera znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Angažman na nastavi	10	10	2	Pohađanje nastave	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	5.	Završna provjera znanja	40	40	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																					
	1.	Angažman na nastavi	10	10																					
	2	Pohađanje nastave	10	10																					
	3.	Polusemestralni ispit	40	40																					
5.	Završna provjera znanja	40	40																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
NAPOMENA: Za izlazak na završni ispit student mora uspješno završiti polusemestralnu provjeru znanja, sa minimalno 55% osvojenih bodova od maksimalnih 100%.																									
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:																									
<ul style="list-style-type: none">Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesaIzrada eseja na zadanu temu: Pisanje eseja o temama vezanim za materiju koja se obrađuje tokom nastavnog procesaParcijalna provjera znanja: Usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesaZavršna provjera znanja: Usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestraU slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl.																									

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna:</p> <p>Operta, M. (2013): Opća geologija, Udžbenik Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu.</p> <p>Operta, M. (2014): Petrografija, Udžbenik Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu.</p> <p>Operta, M. (2017): Paleogeografija, Udžbenik Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu.</p> <p>Dopunska:</p> <p>Operta, M. (2009): Mineralogija (knjiga I), Udžbenik Univerziteta u Zenici.</p> <p>Operta, M. (2009): Mineralogija (knjiga II), Udžbenik Univerziteta u Zenici</p>
Napomene	<p>U toku izvođenja nastave, moguće su okolnosti izdavanja vrijednih publikacija, koje se mogu unijeti u dodatnu ili obaveznu literaturu. Ovakve okolnosti se moraju pravovremeno najaviti studentima, a najmanje 1 mjesec prije završnog ispita. Svu literaturu dodanu na takav način obezbjeđuje predmetni nastavnik.</p>